

Het ontstaan van de Gentse integratiedienst en de pionierstijd van Maurice Maréchal

Gent heeft een recente geschiedenis van vooral Turkse gastarbeiders vanaf de jaren zestig. Met het oog daarop zijn privéorganisaties aan het werk gegaan: De Poort-Beraber, Ele ele, enz. die in 1998 het Intercultureel Netwerk Gent zijn gaan vormen.

zie: <http://www.ingent.be/?menu=1&inhoud=historiek>

zie ook: http://www4.gent.be/integratiedienst/Kom_pas/algemeen/kom_pas_geschiedenis.htm

Daarnaast heeft de stedelijke overheid ook stappen ondernomen om een eigen dienst te ontwikkelen. De Gentse integratiedienst, Kaprijkestraat 12, 9000 Gent

http://www4.gent.be/integratiedienst/Welkom%20bij%20de%20SID_bestanden/fr_migra_bestanden/voorwoord.htm

Voor meer context zie scriptie van Marc Vercoutere, 2005:

http://www.thesis.net/multiculturele/multiculturele_deel_3.htm

Eén van de pioniers van die dienst is **Maurice Maréchal** waarmee onderstaand interview is gedaan. *De tekst is aan de betrokkene voorgelegd, maar aanvullingen of correcties zijn tot nu toe achterwege gebleven (2 augustus 2011)*

Ik vind de Kaprijkestraat na een omzwerfing door één van de migrantenwijken rond de Gentse Tolhuisstraat. Aan de overkant, in een zijstraat van een boulevard, is de integratiedienst gehuisvest in een straat met rijtjeshuizen.

Of ik nog even wil wachten? Maurice Maréchal heeft een cliënt. Na een poosje kan ik terecht om mijn vragen te stellen. Maar als ik klaar ben en naar buiten ga, wacht er alweer een nieuwe cliënte die door Mijnheer Maréchal in vloeiend Turks wordt begroet.

Dit is iemand die zijn hele leven praktijkwerk deed en doet, geëngageerd en nuchter.

Maréchal OVER HET BEGIN:

Eigenlijk ben ik van vorming archeoloog. Ben in die context met een beurs naar Ankara getrokken, voor één jaar. Heb mij toegelegd op het leren van de taal, want dat was een noodzakelijke voorwaarde om toegang te hebben tot materiaal (1973/74).

Toen ben ik teruggekomen naar België en heb ik mijn legerdienst gedaan (1975). Het was ook in die tijd dat we te maken hadden met de eerste regularisatie (vanaf 1974). De stad Gent heeft mij dan gevraagd om documenten te vertalen, wat ik gedaan heb. En die vraag is uitgebreid naar: kun je niet bij ons komen werken om te helpen zicht te krijgen op de wrijvingen die optreden tussen vreemdelingen en de autochtone bevolking.

De andere kant is dat ik in dit sociaal werk ben ingerold via mijn contacten met Turkse families, Turkse cafés en sociale contacten, gevolg van het feit dat ik de taal kende. Ik had dus al van die kant een voet in huis.

Dan is het begonnen... er was eigenlijk nog niets in Gent behalve de provinciale integratiedienst, op het Maria Hendrikaplein, Cécile Mussche leidde die dienst. Was aan het station gelegen om de mensen op te vangen direct bij hun aankomst. Was eerstelijnswerk. Dat was een eenpersoonsdienst. Nadien heeft ze hulp gekregen van Greet De Keijser die er nog steeds werkt. Nu is dat een tolk- en vertaaldienst geworden, hun eerstelijnsfunctie is afgebouwd.

Ik werd door de stad gevraagd om hulp te bieden in het onderwijs en bij de ambtenaren van sociale zaken die te maken kregen met 'gastarbeiders'. Hoofdzakelijk toen Turkse migranten. Dat er zoveel Turken waren in Gent in die periode voor 1974 is het gevolg van de economische ontwikkeling in het Gentse. Nieuwe bedrijven als Sidmar en Volvo werden gevestigd en de Belgische arbeiders uit de textielindustrie verkozen om daar werk te gaan zoeken: beter werkomstandigheden en betere beloning. Daardoor vielen er banen open in die industrie en ook de bouwindustrie. Daarvoor is men een beroep gaan doen op buitenlandse arbeiders. Een oud directeur van het toenmalige UCO heeft mij verteld dat ze eerst zochten naar de werkloze arbeiders uit Noord-Franse textiel, maar toen dat niet succesvol bleek is men bewust gaan recruteren – via campagnes - in Turkije (via de Turkse overheid werd hen de streek van Emir aangewezen). En effectief zijn een heleboel Turkse mensen in de textielindustrie terechtgekomen: ik heb bij bezoeken aan die fabrieken inderdaad kunnen

vaststellen dat ze met verouderde machines moesten werken, waarvoor de Belgische arbeiders hadden bedankt. Die industrie is dan ook weer met de jaren verdwenen.

EERSTE WERK

Het werk was tolken en vertalen: in het onderwijs was dat zo, ook bemiddelen en de contacten tussen school en ouders helpen realiseren. Schoolfeesten helpen opbouwen richting migranten, PMS betrokkenheid, taalondersteuning en advies over wie die Turken waren, waar vandaan enz.

Ook lezingen voor leerkrachten en ambtenaren om ze wat extra achtergrond te geven.

Wat betreft het sociale luik mensen helpen met problemen met eigenaars. Huisvestingsproblematiek was scherp en daarnaast de ambtelijke molen: bekomen van de juiste papieren: arbeidsvergunningen en verblijfskaarten.

De syndicaten hadden toen ook al hun werking naar migranten toe., alle drie trouwens en ze hadden iemand die zich ermee bezighield met wie ik dan regelmatig contact had.

Geleidelijk werd mijn activiteit ook een dienst. Aanvankelijk was ik ter ondersteuning van en aanleunend bij andere diensten, onder de schepen van sociale zaken. Dat kon niet zo blijven er was nood aan een dienst. Met een kern van mensen uit het pedagogisch centrum van het onderwijs en binnen sociale zaken het opbouw van een wijkcentrum is het dan gestart. Ik ben begonnen met de opbouw van zo'n wijkcentrum op de Tolhuislaan. Daarom zitten we nog altijd dicht bij de allochtonen, nu in de Kaprijkestraat. Dat was/is om dicht bij de mensen te zijn en de drempel zo laag mogelijk te houden. We werkten onder de schepen van sociale zaken en huisvesting.

Hoe ging de stad om met de problematiek? In het begin reageerde men zeer amateuristisch. Waarom waren die mensen hier? Hoe leefden ze? Waarom gedroegen ze zich zo? Klachten van burens: huisvuil ligt op straat, kinderen lopen 's avonds op straat... Er waren allerlei klachten en dan moesten we uitleggen dat dit mensen waren die ook niet in Turkije gewoon waren aan stads leven., dat voor hen helemaal nieuw was.

Hoe reageren? Er waren veel Turkse kinderen in het onderwijs. Wat te doen? Er kwamen wat experimenten van de grond. Er waren scholen die bijna volledig bestonden uit migrantenkinderen wat *fenomenaal* moeilijk was voor de leerkrachten. We hebben toen voorgesteld om in de stedelijke scholen, per school een contactpersoon te installeren die de taal kende. Om in de klas leerkrachten bij te staan, om het contact met de ouders te organiseren. Er zijn ook specifiek Turkse leerkrachten aangesteld.

DE DIENST OP GANG

De installatie van de dienst, 78/79 een jaar nadat ik was begonnen. Er is nog materiaal van bewaard. Studenten geschiedenis hebben daar al ingedoken.

De dienst was een brugfunctie: op vraag van scholen, politie en zitdagen voor de Turkse migranten die om bijstand konden vragen, helpen bij het correspondentie (brieven, telefoons) met andere diensten of organisaties enz.

Dat is tot op heden nog steeds ons takenpakket, zij het dat we nu met andere doelgroepen werken: migratie is gebonden aan de wereldgeschiedenis en wij drijven daarop mee. Nu zijn het Oost-Europeanen en de Roma... We proberen nu daarop in te gaan, maar dat zijn vooral de jonge sociaal werkers die dat doen.

Mijn ervaring is dat 'de taal spreken' een van de belangrijkste sleutels is om contacten te realiseren. Dat gold voor mij, maar dat geldt ook voor de jonge werkers nu.

Godsdienstbeleving was ook een punt bij de Turkse migranten. Dat is gegroeid vanuit de eigen gemeenschap, niet vanuit de stad. Het was één van de eerste vragen om 's vrijdags te kunnen bidden. Eerste antwoord kwam van een christelijke associatie, het kan het ACW geweest zijn. Ze kregen een lokaal aan het Prinsenhof. Maar dat was snel te klein. Ze hebben dan voorgesteld om zelf een gebouw te verwerven: hebben zelf inzamelingen gedaan en dat gebouw gekocht. De eerste moskee was een oude fabriek in de Kazemattenstraat.¹ Dat heeft verschillende fasen gekend.

¹ De 6 Turkse moskeeën kunnen ingedeeld worden in 3 van **Diyanet**, de Turkse overheidsislam, waaronder de grootste en de oudste de moskee in de Kazemattenstraat (**Eyüp Sultan Camii** - *Islamitische Vereniging*). Deze wordt de 'grote moskee' genoemd (Büyük Cami). Later heeft dezelfde groep ook een moskee opgericht in de Rietstraat (**Selim Camii**) en in Ledeberg (**Yavuz Sultan Selim Camii**). Deze twee laatste zijn veel kleinere wijkmoskeeën. De moskee in Ledeberg is er vermoedelijk gekomen omdat deze buurt te afgelegen is en er geen moskee was. Daarom is ze ook niet gedurende alle gebedstijden toegankelijk. Van de Selim Camii in de Rietstraat wordt beweerd dat ze een reactie was op de opening van de moskee van Milli Görüs (Tevhid Cami) in de Victor Frisstraat. De Rietstraat ligt immers in het verlengde van de Victor Frisstraat. Bron:

Ook het organiseren van het slachtfest heeft een lange geschiedenis gekend. Het offerfest was een probleem: eerst werd er een oplossing gezocht in het slachthuis, maar toen dat werd afgebroken moest er naar een andere formule worden uitgekeken. Nu wordt dat elk jaar opnieuw georganiseerd.² In het begin zag de stad dit nog als bedreiging... Men zag de organisaties van vreemdelingen en bewegingen vanuit Marokko en Turkije, dat men ook imams stuurde. Het waren vooral mensen uit socialistische middelen met eerder een humanistische levensvisie die dit vanuit de stad moesten handlen. Niet zo eenvoudig. Men vreesde ook antidemocratische invloeden gezien de regimes van die landen op dat moment. Stilaan heeft men toch begrepen dat men dit moest accepteren wetend dat het grootste gedeelte van de moskeegangers geen extreme posities innamen. De modale Turk gaat niet zo intensief naar de moskee. Nu heeft men intensief contacten met de moskeeverenigingen.

Er is tussendoor wel wat commotie geweest rond 'Grijze Wolven'. Een beetje opgeblazen door linkse Turken die hun aanwezigheid aanklaagden en die groter maakte dan ze was. Er waren wel een aantal Grijze Wolven maar zeker niet van invloed op de moskeeën, want zij zijn op zichzelf ook geen religieuze organisatie. De integratiedienst heeft daarbij inspanningen gedaan om de zaak tot zijn ware proporties terug te brengen.

HOOGTEPUNTEN VAN HET WERK?

We zaten met een heel slechte huisvesting. We hadden nog de beluiken in Gent. Een aantal ervan waren van privé-eigenaars maar veel waren ook nog in handen van de textielindustrie en dus werden de 'gastarbeiders' daar gehuisvest. Gevolg van de laterale akkoorden die met Turkije waren gesloten, waarbij de verplichting tot huisvesting was ingebouwd. Dit soort huisvesting was nog te doen zolang het alleen om mannen ging, maar toen de vrouwen overkwamen ging dat helemaal niet meer. In de Ossenstraat en in de Philipinnestraat waren er reusachtige beluiken waar alle kinderen door elkaar liepen, men had één gemeenschappelijk toilet, één pomp... De ophaaldienst kon niet tot bij de beluiken komen... Was vreselijk. En het waren niet alleen de beluiken, maar ook elders in de Kartuizerlaan bvb. huizen die niet meer bewoonbaar waren werden toch verhuurd.

Er zijn dan acties ondernomen door o.a. De Wetswinkel die het voortouw nam. Verschillende VZW's ook die ondertussen opkwamen voor de rechten van migranten: de Poort/Berber o.a., BHKD (Turkse vereniging) trokken mee op.

De stad heeft dan stevig gesaneerd: beluiken zijn met de grond gelijk gemaakt en er is gezorgd voor degelijke huisvesting voor de families. Sommige beluiken zijn gerenoveerd.

De organisatie van de Turkse gemeenschap vanuit verschillende tendensen, was een tweede hoogtepunt én ommekeer. Daardoor konden ze zich opstellen als gesprekspartners. Hebben ze erover gewaakt dat hun kinderen onderwijs volgden en op die manier is een stuk emancipatie afgelegd.

Eerst is men zijn zelfstandigheid buiten de fabriek gaan zoeken, door bvb. zelf winkeltjes te beginnen: beenhouwer, groentewinkel enz. En dat is alleen maar verder uitgegroeid.

Eén van de fraaie voorbeelden daarvan is het zelf uitbouwen bedrijven van kabelleggers: eerst zelf gewerkt als arbeider, maar dan het bedrijf overgenomen... En dat hebben meerdere Turken gedaan zodat er nu meer Turkse bedrijven zijn in dit gebied. Er is hier trouwens onlangs een klein filmpje aan gewijd met als titel 'de grondleggers'...³

Dit en het aankomen van de eerste universitaires is zonder meer ook een hoogtepunt in de integratiegeschiedenis. We hebben 5 tal advocaten van Turkse origine, dokters, chirurgen, psychologen, maatschappelijk werkers.

Het ging vrij snel, ik ben nu 35 jaar bezig en als je die evolutie bekijkt dan is de weg bijzonder. In het begin ging het langzaam, maar nadien is de evolutie snel gegaan.

Terugval? Die is er altijd, we blijven hier ook om deze mensen op te vangen. In het algemeen zie ik echter een enorme opgang over - voor hen - drie generaties.

Misschien is de evolutie mee bepaald door de ontwikkelingen in Turkije zelf, maar mij verbaast het in elk geval dat het zo snel is gegaan. De ontwikkelingen in Turkije zijn ook van die aard dat ze inspireren. De AKP partij vaart geen expliciete religieus conservatieve koers. Twee weken geleden

---

MOSKEE EN GODSDIENSTBELEVING LEVEN ALS MOSLIM IN EEN LEKENSTAAT^[1] Door Meryem KANMAZ (CIE) © Kanmaz, 2002) <http://www.flw.ugent.be/cie/RUG/kanmaz3.htm>

² http://www4.gent.be/gent/bestuur/stadsmagazine/0601/pdf/08_09_STAD_JAN.pdf

³ http://www.amsab.be/index.php?option=com_content&task=view&id=875&Itemid=1

heb ik een lezing bijgewoond van een Turkse professor die aangaf dat er voor het eerst een grotere migratie van Duitsland naar Turkije is op te tekenen dan omgekeerd.

Is er iets vergelijkbaars (migratie naar Turkije) bij ons merkbaar?

De laatste twee jaar is er wel iets van te merken. Mensen die gestudeerd hebben hier en geen werk vinden. Ze zien dat Turkije wel dokters, verpleegsters enz. kan gebruiken, hebben ze architecten en ondernemers nodig.

Meer en meer krijg ik vragen van jonge mensen die naar Turkije willen: wat zijn de implicaties op onze rechten hier? Vroeger kwam die vraag niet! Dat zijn de kleinkinderen van de eerste 'gastarbeiders', ze hebben ook een zekere nieuwsgierigheid naar dat land waar hun voorouders leefden. Ook dat speelt een rol.

Terug naar de eerste generatie. In het begin waren het uitsluitend mannen die enkel naar hier kwamen om het werk. Dan zijn de vrouwen naar hier gekomen. Die mannen waren moeilijk te bereiken, die zaten op hun werk. Vrouwen moesten de dagdagelijkse organisatie oppakken, zaten met de kinderen, waren bereikbaar en hadden ook nood aan ondersteuning.

Als we huisbezoeken deden, op straat waren dan stond men open voor hulp. Ik heb daardoor ze ook 'in huis' zien evolueren. Eerst met nog Turkse interieurs, lage tafels... nadien met meer Belgisch aandoende inrichting. Een gevolg van kijken bij anderen, bij Belgen: kasten, televisie, aan tafel eten. Ze hebben zeker niet alles aan gewoonten verloren maar er is een groot verschil met het begin. Dit is een gevolg geweest van hun eigen integratie- en aanpassingsstrategie. Waar we wel wat aan gedaan hebben is de toegang tot de huisvesting. Nadat ze uit de beluiken weg waren, bleven er nog heel wat mensen die geweigerd werden door huiseigenaars. We hebben toen mensen gestimuleerd om zelf huizen te kopen. Het was een gunstig moment, lage prijzen, en allerlei premies die beschikbaar kwamen. Zo hebben we destijds de vzw Woonfonds opgericht om mensen de weg te wijzen naar goedkope leningen en hen te ondersteunen bij koop. Dat was eind de jaren zeventig begin jaren tachtig.

En ze zijn effectief huizen gaan renoveren. De handigheid daarbij, eigen aan hun werkervaring, was groot en dat heeft succesvolle resultaten opgeleverd. Van bepaalde krotten hebben ze zelf bewoonbare huizen gemaakt.

Gezondheid als item is minder vanuit de dienst Integratie aangepakt. Dat hoefde niet omdat er een specifieke gezondheidsdienst in Gent actief was, m.n. De Sleep.⁴ Dit gezondheidscentrum is opgezet door dr. Ri De Ridder, de huidige secretaris-generaal van het RIZIV.⁵

Dr. De Ridder kon, ook op grond van het feit dat hij Turks kende, de drempel laag leggen. Ook medewerkers liet hij Turks leren wat de toegang voor de eerste gastarbeiders alleen maar gemakkelijker maakte. Nu zitten ze in de Désiré Fiévéstraat en werkt het nog bijzonder effectief.

Samenwerking vanuit de integratiedienst was er, met Limburg, maar ook met Antwerpen. O.a. via Roger Delqueue (ondertussen overleden).

Politiek engagement: was dat er? De DHKD (Demokratik Halk Kültür Dernegi - groep van democratische Turken), hebben zich snel gemanifesteerd. Ik denk dat een aantal van die mensen zich hebben ingeschreven in de socialistische partij. Van daaruit zijn ook de eerste mandatarissen gekomen. Fatma Pehlivan is daar een voorbeeld van. Is gemeenteraadslid geweest en schepen. De schepen van personeelszaken van nu, Resul Tapmaz, is ook van Turkse afkomst. In elke partij zijn er ondertussen Turkse of Marokkaanse leidende figuren. Zij lobbyen vaak binnen hun partij voor de eigen etnische achterban.

DE INTEGRATIEDIENST NU?

De dienst is enorm gegroeid, kreeg zijn groeischeut in de jaren negentig. Er kwam geld ook van Europa. Van een paar medewerkers groeiden we zeer snel naar twintig, dertig medewerkers. Dan zijn er in de periode tussen '90 en 2000 vanuit de integratiedienst deelwerkingen weggetrokken. De vertaaldienst o.a., culturele activiteiten zijn naar De Centrale⁶ vertrokken. We moesten specialisatie hebben, met mensen die zich richtten op een bepaald aspect. Communicatie en opleiding is een deelwerking geworden. Aanleren van Nederlands is naar Kom-Pas gegaan⁷. Een heleboel vzw's zijn

⁴ voor de geschiedenis van De Sleep, zie: <http://www.wgcdesleep.be/historiek.asp>

⁵ bij de opening van het nieuwe gebouw van De Sleep, november 2007

⁶ intercultureel centrum zie: http://www.decentrale.be/contact-en-ligging_246.aspx

⁷ <http://www.gent.be/kom-pas/>

gegroeid uit de integratiedienst. Dan heeft men een kering gehad begin 2000 om het moment dat men het eerstelijnswerk niet meer zo belangrijk achtte. Nu gaat men zich toeleggen wat ze noemen het 'inclusief werken', waarbij de verschillende diensten elk op zich hun verantwoordelijkheid moeten nemen naar de migranten toe. En dat is m.i. ook een juiste evolutie. Wat ik minder geslaagd vind is het integraal afbouwen van de eerstelijnswerking. Er is nog altijd een groep die buiten alle mazen van het net vallen en die opvang nodig hebben. Ik vind het fout dat men dat volledig afbouwt. Maar ik denk dat men het wel eerst zal afbouwen om dan te moeten constateren dat men toch één of andere vorm ervan nodig heeft en dan komt dat wel terug. De slingerbeweging dus...

Er zijn nu nogal wat eigen verenigingen van allochtonen enz. Hoe kijken die tegen de integratiedienst aan?

Die mensen vinden zich er niet meer in terug. Voor het begin was dat nodig, zullen ze zeggen, maar nu hoeft zo'n dienst niet meer. Voor hen is de integratiedienst verleden tijd. Toen ik begon vroeg de schepen van Sociale Zaken mij: Mijnheer Maréchal wat zijn uw toekomstperspectieven. Ik moet dan zoiets geantwoord hebben in de trant van 'Mevrouw Focquet (?) ik denk dat ik mij op termijn overbodig moet maken'. Dat zal niet zo rap gebeuren was haar antwoord. Maar inderdaad, zo'n teneur van 'van geringere betekenis worden' is belangrijk voor zo'n soort dienst. De mensen moeten zelfstandig worden en voor zichzelf opkomen. Voor de Turkse gemeenschap in Gent is dat grotendeels wel gelukt. Sommige mensen vinden dat minder zo, maar als ik terugblik zeg ik dat we heel goed en heel ver geëvolueerd zijn.

Eén van de illustraties daarvan is dat, vooral mensen van Turkse afkomst, ook elders gaan wonen dan in de oorspronkelijke omgeving. Eerst hadden we de wijk rond de Sleepstraat, Sluizeken-Muide dus. Men had ook in Sint Amandsberg een wijk. Naargelang van de origine in Turkije koos men ook hier een wijk om zich te vestigen: Oost-Turkije in Sint Amandsberg, Emir in Sluizeken-Muide.

Joegoeslavische afkomst in Ledeberg enz.

Maar nu zoekt men andere plekken op. Mensen gaan ook in de randgemeenten kopen: Gentbrugge bvb., er is meer groen, meer ruimte voor de kinderen... Vooral de jongeren trekken verder, naar Lochristi, naar Lokeren ook, naar Merelbeke, Hansbeke.

Men komt nog zijn boodschappen doen, maar men woont elders. En omgekeerd zijn er meer Gentenaren die de oude migrantenwijken ontdekt hebben. Ze vinden de wat exotische omgeving leuk. De Sleepstraat is nu een restaurantenwijk geworden.

Er is een wisselwerking van populaties tussen de wijken. Dat is heel leuk, dat is integratie en vind ik heel positief.

Maar die harmonisering wordt opnieuw wat bemoeilijkt door Oost-Europese inwijking. Met het vallen van het IJzeren Gordijn hebben we een nieuwe golf gekregen: komst van Bulgaren, Roma's (de grootste groep nu zijn de Bulgaren): opnieuw problemen van huisvesting enz. Het doet mij vaak denken aan situaties van dertig jaar terug. Turkssprekende Bulgaren zijn in groten getale gekomen. De taal heeft hen waarschijnlijk ook aangetrokken want ze kunnen werken voor (bonafide - malafide) Turkse bedrijven. Er valt daar veel over te zeggen: Een groep die uitgebuit werd en op zijn beurt nu een nieuwe groep gaat uitbuiten... l'histoire se répète..

Zo'n Turkssprekende Bulgaarse mensen die bij mij komen en waarbij ik zelfde problemen zie: huisvesting, scholarisatie enz. brengen mij terug in de tijd!

Men heeft nu de constructies ontdekt waar deze mensen vaak het slachtoffer van zijn en er worden nu stappen ondernomen.

DE GREEP VAN DE STAD OP DE INTEGRATIEDIENST?

De juridische dienst en de andere diensten die we in huis hebben zijn maatgevend. Wij zijn ondertussen wel heel gespecialiseerd in de wetgeving rond allochtonen en hebben voor de stad een richtinggevende functie.

De samenwerking met de inburgeringstrajecten? Die inburgering zit nu bij Kom-Pas. We hebben altijd gevonden dat zoiets moet gebeuren, maar niet met de stok achter de deur van een straf 'Als je het niet doet krijg je een straf van 500 €'. We hebben de indruk dat - ondanks alle inspanningen - men nog niet de juiste methodes heeft gevonden om bijvoorbeeld aan Turkssprekende mensen Nederlands te leren. Inburgering ja, maar zoek ook naar de juiste instrumenten!

DE BALANS

Balans is eigenlijk over de hele lijn positief, vanuit Gents standpunt in elk geval. En ik heb altijd gedacht dat er nieuwe ontwikkelingen konden komen via de migratie. Dat lijkt ook stilaan zo te zijn: er wordt iets van die nieuwe wind voelbaar. Zo hebben we ook het perspectief dat, als Turkije met zijn economische ontwikkeling dichtbij komt via Europa, dan hebben wij hier het potentieel om daar relaties mee aan te knopen.

In Duitsland is er meer dan een miljoen Turken, ingebed in allerlei sectoren van de economie. Merkel zegt dan wel dat de multiculturele samenleving mislukt is.

Maar het is zoals de burgemeester van Gent zegt: het zijn allemaal ook Gentenaren. En die mensen voelen zich ook zo.

M. Maréchal
10 juni 2011

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.